

Eesti Majandus

Tööstuse, kaubanduse ja rahanduse ajakiri

7. köide Tallinnas, teisipäeval, 28. juulil 1925. Nr. 31 (125)

Sisu:

Toimetuse kommentaar

H. Tomp: Meie kinnitusesajanduse seisukorrast

Sise- ja väljamaa kroonika

Teated ettevõtete tegevusest

Isiklikud teated

Raha- ja kaubaturu ülevaated

Ilmub kord nädalas

Väljaandja: Eesti Majanduspoliitiline Selts, Tallinnas

E e s t i P a n k

Osakonnad kõigis maakonnad-ilmades.

Arbele seis 30. juunil 1925. a.

A k t i v a :

Kassa a) pangatähed	497.053,500,—
b) riigikassatähed, raha jne.	526.779,720,—
Väärpaberid	1.023.833,220,—
Kulla arve väljamaal	91.831,179,—
Välisvaluuta	455.762,752,—
Laenuid välisvaluutas	63.946,265,50
Diskondeeritud vekslid	265.455,152,—
Konto-korrent arved	1.723.019,291,—
Akkreditiivide, gar. ja muud laenuid	3.106,569,255,—
Mitmesugused nõudmised	668.833,765,50
Väljamaa korrespondendid „Nostro“	433.500,915,50
Korrespondendid välisvaluuta „Loro“	216.204,000,50
Osakonnad	90.924,058,—
Mitmesugused arved	172,922,—
	298.534,502,50
	185.569,746,50
	8.621.297,025,—
Vääritud depoo	2.654.674.331,50
Inkasso dokumendid	230.016,038,50

P a s s i v a :

Põhikapital	250.000,000,—
Tagavarakapital	207.945,760,—
Amortisatsiooni kapital	4.327,466,50
Pangatähed	2.230.000,000,—
Riigikassa	2.662.590,177,—
Hoiusmüüad	1.568.026,300,—
Väljamaa korrespondendid „Nostro“	104.296,861,—
Korrespondendid välisvaluuta „Loro“	217.162,537,—
Korrespondendid „Loro“	13.473,892,—
Akkreditiivid ja garantiid	544.843,037,50
Osakonnad	321.866,232,—
Mitmesugused arved	416.764,762,—
	8.261.297,025,—

Juhatus.

EESTI MAJANDUS

TÖÖSTUSE, KAUBANDUSE JA RAHANDUSE AJAKIRI

Tellimise hind : aastas Emk. 1000.— Väljamaale Emk. 2000.—

pooleaastas „ 500.— „ „ 1000.—

Toimetus : Pikk tän. 40, Tallinnas, tel. 29-39 Talitus : Lai tän. 38, Graafliline Ühing „Kiri“. Telef. 18-66

7. köide. Tallinnas, teisipäeval, 28. juulil 1925. Nr. 31 (125)

Sisu : Toimetuse kommentaar. H. Tomp : Meie kinnitussajanduse seisukorras. Sise- ja väljamaa kroonika. Teated ettevõtete tegevusest. Isiklikud teated. Raha- ja kaubaturu ülevaated.

Tallinnas, 27. juulil 1925. a.

Eesti Pank pool- aasta lõpul.

Eesti panga bilanss 30. juuniks on juba avaldatud, nii et teatud ülevaade panga pooleaastasest tegevusest võimalik on. Võrrelduna läinud aasta esimese poollega annavad tähtsamad panga bilansi summad järgneva pildi (milj. mrk.):

Passiva		Aktiiva		31.XII.23.	30.VI.24.	31.XII.24.	30.VI.25.	kasvamine + kahanemine - aasta algusest 1924. 1925.
Kapitalid	Pangalaenu	Kassa	Välisvaluuta					
322	2250	1065	608	1283	731	1024	+318	+293
2100	1553	4522	660	—16(1)	759	351	—624	—408
1553	589	660	956	5054	5040	5529	+532	+489
8501	7690	660	956	956	622	669	+296	+47
3442	3086	322	322	394	458	458	—	+64
2250	2250	2250	2250	2250	2250	2250	—	—
1906	1583	1906	1583	1906	1485	1408	—194	+321
1553	589	1553	589	1553	496	545	+130	+77
8501	7690	8501	7690	8501	786	8621	+271	+49
3442	3086	3442	3086	3563	3205	3205	+811	+835
—	—	—	—	—	—	—	+356	—358

Tabeli selgituseks tuleb märkida, et välisvaluuta on arvestatud praegu maksva panga instruksiooni põhjal s.t.: kulla ja välisvaluuta arved plus aktiiva korrespondendid „Nostro“ minus passiva välisvaluuta korrespondendid, ilma „Loro“ debetita.

See kalkulatsioon annab 30. juuniks 1924. a. absurdi — puudujäägi välisvaluuta tagavarades 16 miljoni marga suuruses, kuid niisugune oli panga tegelik seisukord läinud aasta keskel. Peale selle tuleb veel tähendada, et käesoleva aasta 30. juuni bilanssis laenu alla on võetud ka „mitmesugused nõudmised“ 434 miljoni marka, mis enesest kujutavad, nagu meie panga tegelastelt kuuleme, mitmesuguste kahtlaste arvete ülekandeid laenu arvelt. Võrdluse juurde tuleks veel tähendada, et panga puhaskasu läinud aasta 30. juuniks veel jaotamata oli, nii siis ka panga kapitalid muutmata, kuna see käesoleva aasta juuni bilanssis juba läbi on viidud.

Muudes üksikute bilansi summade muudatustes, võrreldes läinud ja käesolevat aastaid, paneme tähele haruldast paralleelsust. Kassa on kasvanud, välisvaluuta kahanenud, ning laenu kasvanud. Vastupidised kõikumised tulevad avalikuks ainult passiva arvetes, kus läinud aastal hoiumad, ühes arvatud ka riigikassa, 64 miljoni võrra kahanenud, kuna nad käesoleval aastal 244 miljoni marga võrra on tõusnud. See on ka lõppude lõpuks põhjus, mis seletab vähemat välisvaluuta kahanemist käesoleval aastal võrreldes läinud aastaga. Sellelt seisukohalt vaadatuna ei ole panga poliitika vahel läinud aastal ja käesoleval aastal mingisugust vahet, kui nimetatud jätta vähenenud garantiide andmisi.

Asjalugu, et pank käesoleval aastal võib näidata 351 miljoni välisvaluutat 16 miljoni puudujäägi vastu läinud aastal, ei tõenda mitte panga seisukorra paranemist, vaid ainult seda, et riigikassa valuuta tagavaradest suurem hulk värskeid summe selle aja jooksul Eesti panga kassadesse on voolanud. Kui suur see summa täpselt on, seda ei ole avalikult teada; avaldatud on ainult niipalju, et 30. juunist 1924. a. kuni 30. novembrini 1924. a. riigikassa valuuta

arved Eesti pangas enam kui 400 miljoni võrra kasvasid. (Vaata Bulletin of the Bank of Estonia).

Et need arved viimasel ajal vaevalt kahanenud on, võib päris kindlasti oletada. Kui ainult need 400 miljoni arvesse võtta, siis oleks käesoleva aasta defitsiit veel suurem kui läinud aasta oma.

Huvitav on märkida, et tsirkulatsiooni kahanemine mõlemil poolaastal peaaegu täpselt ühesuurune on olnud. Nii ei ole ka siin midagi eriti rõõmustavat näha, kui vast mitte rõõmustavaks nähtuseks pidada emisjoni summa absoluutset suurenemist, mis tõendama näib, et usaldus marga vastu kasvanud on ning äritegevus vähe laienenud.

Väljaspool eelmisi võrdlusi väärib eriti nimetamist see, et pank veel ühte bilansi arvet on suutnud 1½ aasta jooksul tublisti vähendada, nimelt välisvaluuta „Loro“ korrespondente (Eesti panga tehnikas tuntud loruarvete nime all), mis 31. detsembril 1923. a. seisid 200 miljoni peal, 31. detsembril 1924. a. langesid 128 miljonini ja 30 juunil 1925. a. — 91 miljonini. Küsitavaks jääb muidugi, kui palju neist arvetest on tõesti tasutud ja kui palju üle kantud kontokorrentidesse ning eelpoolnimetatud mitmesuguste kahtlaste nõudmiste arvele.

Eesti aktsiapangad mai alguks.

Eesti statistika kuu- kirja juuli numbris avaldatud Eesti aktsiapankade äriseis 1. maiks 1925 annab võrreldes 1. maiga 1924. a. järgmise pildi (milj. mrk.):

Aktiva.	1/0 0/0 bilansist			
	1. mail 1925.	1. mail 1924.	1925.	1924.
Kassa ja jooksv.				
arved	88,3	92,9	1,7	1,9
Laenud	2.833,2	2.565,6	55,8	54,0
Garantiid	968,2	782,3	19,0	16,4
Korrespond.	361,1	638,5	7,1	13,4
Passiva.				
Kapitalid	738,9	718,3	14,5	15,1
Hoiusummad	1.561,2	1.441,7	30,7	30,3
Passiv-laenud	798,7	578,4	15,7	12,2
Korrespond.	501,8	730,7	9,9	15,4
Garantiid	968,2	782,2	19,0	16,4
Bilanss	5.078,6	4.752,2	100,0	100,0

Sellest on näha, et laenud aasta jooksul ligi 300 miljoni on kasvanud, samuti ligi 200 miljoni garantiid. Laenude kasvamine on nähtavalt sündinud aktiva korrespondentide kahanemise arvel, nii et siin vist enam tegemist on summade ühelt arvelt teisele kandmisega, kui tegeliku laenude kasvamisega.

Passivas võib tähele panna enam kui 200 miljonilist passiv-laenude kasvamist, millele teiselt poolt vastab samuti suur passiva korrespondentide kahanemine. Kui palju selle nähtuse juures tegemist on puht raamatupidamis-tehniliste ülekanndmistega ühelt arvult teise ja, kui palju asjaoludega, et väliskorrespondendid oma arveid Eesti pankades on vähendanud ja pangad selle tagajärjel sunnitud olid Eesti pangalt suuremat abi otsima, selle kohta on kõrvalseisjal muidugi raske otsust teha. Seesama märkus käib ka hoiusummade kasvamise kohta aasta jooksul.

Üksikute bilansi summade võrdlev tähtsus on aasta jooksul muutunud õige nähtavalt pankade kahjuks. Pankade kassa arved on vähenenud, laenud on peaaegu 2% kasvanud, samuti on kasvanud garantiide tähtsus bilanssis. Passiv-laenude kasvamine oli 3½%.

Pankade tegevuse resultaati kuni 1. maini on muidugi bilansi andmetel raske hinnata; siin oleks ehk vast huvitavad järgmised võrdlused:

	1925.	1924.
Saadud intressid ja komisjonid	141,1	126,1
Makstud intressid ja jooksv. kulud	82,3	78,1
Vahe	58,8	48,0

Differents käesoleval aastal on ümarguselt 10 miljoni marka, kuid ei tohi ära unustada, et protesteeritud vekslid käesoleva aasta bilansis seisavad 17,8 miljoniga 8,1 miljoni vastu 1. mail 1924. a.

Meie kinnitasasjanduse seisukorrast.

H. Tomp.

Herra A. Kask'i artikkel „Eesti Majanduses“ Nr. 27/28 s. a. lõpeb tähendusega, et see on kirjutatud selleks, et meie kinnitasasjanduse tõsisest seisukorda pisut valgustada ja seltskonna- ning poliitikategelaste tähelepanu juhtida sellele hädaohtlikule seisukorrale, milles viibib kinnitus.

Et hra A. K. kutse kinnitustegevuse ei ole ja tal vististi ainult juhusliselt kinnitasasjadega tegemist tuleb teha ja sellepärast tema kirjutus täpsemaid andmeid sisaldada ei või, pean tarvilikuks seda kirjutust mõnes asjas täiendada või eksitust õiendada.

Herra A. K. tähendab, et on pandud rahaministeeriumis ametisse osakonna juhataja, kes kinnitasasjanduse seisukorraga

hakkas tutvunema ja andmeid koguma, kuid neid andmeid ei olla kusagil avaldatud. Selles asjas ei ole hra A. K. õieti informeeritud ehk õigemini, ta ei ole pööranud informatsiooni saamiseks õigele kohale. Kinnitustegevuse andmed 1920–1922. a. incl. on avaldatud Eesti statistika kuukirjas august 1924. Loodetavasti võivad 2 viimase aasta andmed veel käesoleval aastal ilmuda, kui kinnitusseltsid nõutud andmed õigel ajal annavad.

Olen herra A. K. täiesti ühel nõul, et meil kinnitustegevuses, samuti kui igal muul äri alal, pärastsõjaaegne ajajärk üleproduktiooni tõi, mis kinnitust kalliks teeb ning haiglasi nähtusi võistluse palavikus esile kutsub. Ka herra A. K. on selles üleproduktioonis süüdi.

Kui ühistegelised kinnitusasutused otsusele jõudsid vastavate kinnitusseltside keskseltsi luua, mis ka vastava põhikirja väljatöötamise ja kinnitamise läbi teostati, asutas ta peaaegu samal ajal tema poolt juhitava panga juure ka kinnitus-keskseltsi.

Et „Ühistegevusseaduse“ alusel ühistegeliste seltside asutamine ja registreerimine ilma administratiiv võimu loata sündida võib, ei ole sellel siis ka võimalust nende seltside asutamist reguleerida. Tuleb tähendada et mitte ainult meie üleproduktiooni all ei kannata, vaid veel suuremal määral paljud teised riigid, nagu edaspidisest selgub.

Ei või aga jagada herra A. K. arvamist, et Eesti kinnitusasjandust sarnane hädaoht varitseb, kui see muude äriliste ettevõtete ja eraldi pankade juures ilmsiks on tulnud. Üldse peab tähendama, et ühe ehk teise kinnitusseltsi kokkuvarisemine eneses sarnast hädaohtu seltskonnale ei peida, kui see näiteks pankade kokkuvarisemisel nähtavale tuleb.

Norras töötasid 1923. a. 240 kinnitusseltsi ja likvideeriti ning läks likvideerimisele sel aastal 86 omamaa kinnitusseltsi, kuna 31 väljamaa seltsi omad esitused seal likvideerisid. Daanis läksid likvideerimisele 1922. a. 55 kinnitusseltsi 100 miljoni krooni põhikapitaliga.

Kõik need kokkuvarisemised on vaikselt sündinud, ilma et eemal sellest midagi kuuldagi oleks olnud. Kui aga Daanis üks pank sisse kukkus, oli terve ilm kära täis.

Saksamaalt kuuldu, et seal vähemalt 80% kinnitusseltsidest, milliseid pärast sõda kui seeni pärast vihma tekkis, hingusele pidavat minema, kas likvideerimise ehk jälle fusioneerimise teel. Arvatavasti kannatavad selle kokkuvarisemise all ainult ligemad

ringkonnad, nagu aktsionärid ja kaastöölised, kuna kinnitusseltside huvid selle all ei kannata, sest muidu ei vaataks kinnitusseltside järelvalve asutused, millised Lääne-Euroopas seaduslikult suure võimuga varustatud, sarnast toimetust nii rahulikult pealt.

Kinnitustegevuses, kui vähegi asjatundlikult asju aetakse, ei või ootamata kokkuvarisemist ette tulla. Harilikult peavad kinnitusseltsid omal riisikol igast üksikust kinnitusest ainult väikese osa, mis oma jõule vastab, kuna suuremad summad edasikinnituse teel teistele seltsidele edasi antakse. Teatavasti ei vabane edasikinnitusseltsid vastutuskohustusest, kuigi edasikinnituse andjal seltsil raskused oma kohuste täitmisel tekkima peaks. Et aga kinnitusasutuse raskused aegamööda kasvavad, jääb järelvalve asutusel ikka võimalus õigel ajal tarvilisi samme astuda, et kinnitusseltside huvid ei kannataks.

Mis puutub meie kinnitusseltsidesse, siis ei või öelda, et nad oma peale võetud kohustusi täitnud ei oleks. Ei ole ka kuulda olnud, et kinnitusseltsid kohtu teel kahjutasunõudmistega esinenud oleks. Teisest küljest ei ole ju kinnitusseltside nõudmised seltsi võstu ka alati õiglased. Sellepärast ei või ka öelda, et selles ehk teises kinnitusasutuses kinnitamine oleks „põrsa kotis ostmine“. Meie kinnitusseltsid on veel kõik noored ja sellepärast oleks veel liiga vara otsusi teha, milline nendest just head ehk halba kaupa müüb. Omavahelises võistluses katsub muidugi igaüks oma vastast maha teha ja klientidele auku pähe rääkida, et selles ehk teises asutuses kinnitamine hädaohtlik on. Kuid erapooletul vaatlemisel ja kaalumisel ei või suurt vahet teha ühe ehk teise asutuse vahel nende tegutsemise suhtes. Vahe on muidugi olemas põhi- ja tagavarakapitalide suuruses. Kuid vastavalt nendele hindab kinnitusasutus oma riisikole jäetavalt vastutuskohustust.

Edasi, ei või sugugi konstateerida, et meie kinnitusseltsid kinnitusseltside üldiselt liiga madalaks oleks ajanud, nii et selle läbi kinnitusseltsidele hädaoht ähvardaks. On küll märgata, et kahjude protsent aastaastalt tõuseb (see oli 1920. – 15,7%, 1921. a. – 12,8%, 1922. a. – 22,5%, 1923. a. – 40% ja 1924. a. – 41%), kuid seda kahjude protsendi suurenemist ei või nii palju preemia alanemise arvele kirjutada, kui tulikahjude suurenemisele, mis peaaegu alati seletatav selle läbi, et varandused, võrreldes esimeste iseseisvuse aastatega, nüüd kõrgemalt kinnitatakse ja sellepärast suur osa

tuliõnnetustest tulega ettevaatamatalt ümberkäimise läbi ehk kogunisti kuritahtliselt sünnitatud, milleks ka suurt mõju majanduslised raskused avaldavad. Otse sarnane nähtus oli ka Saksamaal. Inflatsiooni ajajärgul, kus marga väärtus ja sellega ka kinnitusväärtus iga päev langesid, langes ka tulikahjude arv otse enne nägemata, kuna aga kindla raha sisseseadmise järele ja peale selle majandusliste kitsikuste tõttu tulikahjud kohutavalt tõusid.

Võrreldes teiste maadega on meie kinnitusseltside kahjude protsent veel praegugi küllalt madal. Saksamaal näituseks, oli kahjude keskmine % 1904.–1913. a. avalikõiguslistes kinnitusettevõtetes 73,8%, vastastikkudes seltsides 66,8% ja aktsiaseltsides 58,2%, kuna kinnitusmaksud esimeste asutuste juures 1,02^{0/100} (promille), viimaste juures aga 1,66^{0/100} välja tegid. Meie kinnitusseltside keskmine preemia üksus kolmel esimesel aastal oli umbes 4^{0/100}. —

Nagu eelpooltoodud võrdlevatest arvudest näha, võiksid meie kinnitusseltside preemiad üldiselt veelgi madalamale langeda, ilma et see kinnitusasjandusele hädaohtlik oleks. Selle juures oleks sunnitud need kinnitusasutused, kellede ärikulud kõrgemad ja kellede organisatsioon kui ka asjaajamine nõrgem, likvideerima ehk fusioneerima, mis igatahes asjale kahju ei too, vaid kogunisti soovitav oleks.

Kuid suureks väärnähtuseks ja lubamata teguviisiks kinnitusseltsides tuleb pidada seda asjaolu, et mõned kinnitusvõtjad suuri maksude alandusi saavad, mis peaasjalikult võistluse väljakutsumise tõttu sünnib.

Ühe ühistegelise kinnitusseltsi revideermisel tuli ilmsiks, et seal maksuma pandud tariifist preemiaalandust kuni 90% tehtud oli. Iseäranis ülekohtune on sarnane teguviis ühistegelises kinnitusasutuses. Põhikirja alusel on seal iga kinnitusvõtja ühtlasi ka seltsi liige. Võimalikkudes kahjude korral peavad liikmed kahjud tasuma proportsionaalselt kinnitusmaksudele. Siis võib juhtuda, et kinnitusvõtja - liige, kes õiglast tariifi preemiat maksab, kuni 90% rohkem kahjude eest tasuma peab, kui see, kes vastavat maksualandust on saanud. Enamsoodustatud preemia maksudes on just suuremate varanduste omanikud ja ärimehed, kelledel kõik konksud teadu pärast, kuna harilik surelik ikka täie preemia maksuma peab ja sellega ka täit vastutust üldkahjude eest kannab. Tähendab — suuremate varanduste omanikud ja enam vilunud äri- asjades kinnitavad oma varandusi vaese-

mate ja vähem vilunute kulul. Siin peaksid küll ühistegeliste seltside täiskogud rohkem oma juhtivate organide tegevuse üle valvama, et sarnane ülekohus seltsi tegevuses maad ei leiaks. On kord tariifid olemas, siis peavad nad ka iga liikme kohta maksuma pandud olema.

Teiseks suureks väärnähtuseks meie kinnitustegevuses on, nagu hra A. K. tähendab ja mida ma ka sageli kinnitustegelastelt kuulnud olen, kinnitusagentide kui ka kinnitusvõtjate teguviis — varandusi kinnitada kõrgemalt nende tegelikust väärtusest, mis vist sagedasti tulekahjude põhjuseks on olnud.

See on kuritegevus, mille vastu kõige karmimate abinõudega võitlema peab. Tule läbi hävitatud varandus on absoluutne kahju rahvamajandusele, vaatamata selle peale, kas põlenud varanduse omanik kinnitusasutuselt kahjutasu saab ehk mitte. Varanduse kinnitamine kõrgemalt tema tegelikust väärtusest on kuritegevus kinnitusvõtja kui ka kinnituselevõtja poolt ja peaks väärilist karistust leidma.

Nagu kuulnud olen, on mõni kinnitusselts ametisse pannud kontrolöör-taksaatori, kes kõik kahtlased kinnitusobjektid uuesti hindab ja ümberhindamise resultaatidest tarviliisi järeldusi teeb, milline korraldus kõikide seltside poolt läbiviidud peaks saama.

Nagu ülalpool tähendasin, oleks kinnitusseltside arvu kahanemine väga soovitav, mille tõttu iga üksiku seltsi tegevus laieneda ja sellel läbi kulud võrdlemisi väheneda võiks. Kuid ei või pooldada ühistegeliste kinnitusseltside katset, mille peale ka hra Kask tähendab, aktsiaseltsi likvideerida seadusega, mille järele kinnitusaktsiaseltsi, (ka juba olemas oleva) põhikapital ei või olla alla 50 miljoni marga.

Teadupärast ei oleks meie rahvuslistel seltsidel korda läinud, ka kõikidel kokku, sarnast põhikapitali kokku saada. Selle seaduse läbi oleks meie kinnitusasjandus võõra kapitali ja meelevalla alla mängitud ja kinnitusasutuste sulgumise tõttu paljud kodanikud teenistusest ja leivata jäänud.

Kinnitustegevus, olgu see aktsiaseltside, ehk olgu see ühistegeliste seltside kaudu, on oma iseloomu poolest täiesti vastastiku alusel olev tegevus, vastastikune abiandmine. Vahe seisab ainult selles, et aktsiaseltside juures aktsionärid ainult vastastikuse tegevuse vahemehed on, kes vastastiku abiandmist organiseerivad ja oma kapitaali ettenägemata kahjude katmiseks annavad.

On õnn hea võib kinnitusseltsi aktsionär oma kapitalist head kasu saada, teine kord ei saa ta aga midagi ja võib ka kõik kaotada, nagu ülaltoodud Daani ja Norra hiljutised juhtumised näitavad. Kinnitustasjanduse teab samuti paljudest suurtest kinnitusseltsidest rääkida, mis kokku varisenud on. Peale selle ei või salata, et just aktsiaseltsidel suuremad teened kinnitustasjanduse arenemise ja arendamise ajaloos on, kui ühistegelistel seltsidel ja praegugi on kõigis maades kinnitustasjandus suuremalt jaolt aktsiaseltside käes.

Ei ole praegusel ajal ka enam peaaegu mingit vahet aktsia- ja ühistegeliste kinnitustasutuste vahel ei tegevuses ega ka organisatsioonis. Ainult mõned valla vastastikused abiandmise seltsid on jäänud vanade traditsioonide juure – perioodilisi kinnitustasutusi mitte võtta, vaid kahju korral kahju osaliste vahel ära jaotada, milline toimetuse põhimõtteliselt õigeks tuleb pidada, kuid praktiliselt sünnitab ta suuri raskusi ja ei võimalda edasikinnitust suuremas määras.

Hra A. K. kirjutab, et „meie kinnitustasjanduse riikline korraldus on olnud senini täiesti puudulik.“ Siin tuleb tähendada, et meil riikline kinnitustasjanduse korraldus on käinud teiste kultuurriikide radasi sel alal, tagasihoidlik olles kõiksuguste eksperimentidega ja tähepanelikult jälgides meie kinnitustasjanduse arenemist. Ei või öelda, et uuendused alati häid tagajärgi annaks.

Nagu teada tegi Itaalia valitsus aastat 14 tagasi, elukinnituse riigi monopoliks. See reform oli suurte võitlustega ja raskustega seotud, sest et siin kokkupõrkamine tekkis mitte ainult oma riigi kodanikkude huvidega, vaid ka väljamaaga rehkendama pidi. Kuid Mussolini valitsus hävitas selle monopol, vabaks andes elukinnituse tegevuse nii oma maa kui ka väljamaa seltsidele. Arvatakse, et selleks kaaluvad põhjused olid. Mõne aasta eest tahtis Hollandi sotsialistlik valitsus tulikinnitust riigistada. Kuid see kavatsus kutsus sarnase tormi esile, et valitsusel sellest loobuda tuli. Kinnitustasjanduse riigistamise kavatsusi on olnud mitmel pool mujal, kuid senini on nad ellu viimata jäänud. Lähiviidud on kinnituse monopol Nõukogude riigis ja osaliselt Uruguais.

Kinnitustasjanduse autoriteetide arvamine on, et kinnituse monopoliseerimisega kinnitust ka sunduslikuks kõikidele tuleb teha, sest muidu võiks riiklises asjaajamisel kinnitustasjandus tagurpidi minna. Igatahes

tuleks riigi kinnitusmonopoli kui ka selle sunduslikuks tunnistamise küsimus üles võtta, kui kinnitustasjanduse tegevuse tervendamist ise läbi viia ei suuda.

Mis puudub hra A. K. poolt nimetatud kinnitustasjanduse kavatsust – „üht kinnitusseltsi poolriiklikuks teha,“ siis ei ole see kavatsus ülesvõetud mitte nii palju kinnitustasjanduse tervendamise suhtes, nagu hr. K. arvab, kui rahvamajanduslistel põhjustel. Meie riigi majanduse juhid, vaatamata nende erakonda kuuluvusse, on seda tarvilikuks pidanud. Nüüd jääb otsustav sõna selles asjas rahvaesitusele öelda. Teise kinnitustasjanduse kavatsuse kohta sundusliku riikliku edasikinnitustasutuse loomise asjus on kinnitustasjanduse äraootavale seisukohale asunud. Esimeste aastate kinnitustasjanduse näitas et valuuta väljavoolu tõkkeks kinnitustasjanduses tõesti midagi tarvilik on ette võtta. Eelmise aasta sagedased tulikahjud ja mitmesugused teated väärnähtuste kohta kinnitusseltside tegevuse alalt aga panevad mõtlema, kas ei saaks riigile selle reformi läbi karuteened osaks. Resultaadid eelmise aasta kinnitustasjanduse üle näitavad, et karutused mitte täielikult põhjendatud ei olnud. 1924. a. kinnitustasjanduse tulikinnitustasjanduse alal näitavad, et

Väljamaale on edasikinnituse teel läinud ümarguselt	M. 120.000.000
Väljamaalt tagasi saadud vastuedasikinnituste, kahjutasutuste ja komisjonide näol	M. 103.000.000
Väljamaa kasuks jäänud	M. 17.000.000

mis umbes 14% edasikinnituse operatsioonidest välja teeb, kuna esimesel kolmel aastal üle 50% väljamaa kasuks jäi. (Läinud aasta kohta käivad arvud puutuvad aktsiaseltsidesse; ühistegeliste seltside käest ei olnud veel võimalik teateid saada.)

Siin tuleb tähendada, et eelmisel aastal mõned meie kinnitustasjanduse seltsid edasikinnitustasjanduse väljamaalt on saanud ja teeb see summa välja 27,2 miljoni marka. Need seltsid teatavad, et tulevikus edasikinnitustasjanduse sissevool väljamaalt veel märksa kasvada võib ja sel teel meie valuuta väljavool edasikinnitustasjanduse teel edaspidi vähenema ehk kinnitustasjanduse ära jääma peaks.

Oleks muidugi väga soovitatav, kui edasikinnitustasjanduse asi sel teel lahendatud saaks, sest kinnitustasjanduse seisukohast on iga üksiku kinnitustasjanduse jaotumine võimalikult laiaade kihide peale tarvilik ja kinnitustasjanduse tegevuses mõõdapääsemata.

Herra A. K. poolt puudutatud kava – maa kinnitusi valla vastastiku abiandmise seltsides toimetada – tuleb igatahes pooldada, kuid edasikinnitus peaks siiski suurema linna seltsis korraldatama, kellel suurem ja mitmekesisem kinnitusportfell, kui ka suuremad vastutuskapitalid, sest muidu jääks keskselts peajaslikult ikkagi vahetalitajaks valla ja edasikinnitusseltside vahel, milline asjaolu ainult asjata kulu ja tööd tekitab.

Kinnitusseltsi, olgu see edasikinnitusselts ehk otsekoheste kinnituste toimetaja, jõud ja kindlus seisab kinnitusobjektide mitmekesisuses ja muidugi võimalikult suuremas arvus.

Kui nüüd põllumajandusliste varanduste kinnituste edasikinnitamine saaks kuhjatud keskseltsi kätte, siis ei vastaks see tähendatud nõuetele.

Näituseks võiks võtta statistilisi andmeid Venemaa kinnitustegevusest 1889.–1904. a. Selle aja jooksul oli seal põllumajandusliste kinnituste keskmine kahju 80,1%. Et aga juhatuse kui ka muud kulud vähemalt 20% välja tegid (arvesse tuleb võtta veel seda asjaolu, et põllumajandusliste kinnituste kulud harilikult suuremad on, sest et kinnitusobjektid maad mõõda laiali, mille tõttu sõidukulud kasvavad), said kinnitusettevõtted nende kinnituste pealt kahju. Samal ajal tegi muude kinnituste kahju 68,2% välja, nõnda et põllumajandusliste kinnituste pealt saadud kahju tuli kompenseerida muude kinnituste pealt saadud kasudest. Oleks aga kinnitusettevõtte ühetaoliste, s. o. põllumajandusliste kinnituste teostaja olnud, oleks ta kokku varisema pidanud.

Siis ei või veel unustada, et kinnitusseltsi asjandus lähedas ühenduses on maa poliitilise

kui ka majanduslise seisuga. Rasked majanduslised olud mõjuvad ka raskelt kinnitusseltsi asjanduse peale. Põllumajanduslised raskused aga ei ole alati raskuseks tööstusele ega kaubandusele ja ümberpöörduvalt.

Valdade vastastiku kinnitusseltside edasikinnitusseltsideks peaks loomulikult olema kavatsatud riigi ja omavalitsuste ühine kinnitusselts, milline suurte tagatiskapitalidega varustatud laialist üleriiklist kinnitustegevust arendama peab.

Lõpuks pean veel mõne sõna tähendama hra A. K. poolt arvustuse alla võetud kinnitusseltsi „Eesti Lloidi“ poolt korraldatud seltsi agentide ja tegelaste konverentsi kohta. Kui arvesse võtta seda asjaolu, et meie asjatundjate kinnitustegelaste poolest tõesti vaesed oleme (ei ole meil koole ega õpeasutusi, nagu välismaades, kus kinnitusteadust õpetatakse), siis peaks küll kinnitustegelaste konverentsi tervitama, milliseid ka välismaades korraldatakse. Võtsin ise tegelikult tähendatud konverentsist osa ja võin oma äranägemise järele tõendada, et seal iga päev vähemalt 2 referaati ette kanti, milledele läbirääkimised järgnesid. Arvan, et mõnigi provintsi tegelane seal midagi juure õppis, välja arvatud muidugi neid asjaarmastajaid, kes ainult õhtustest koosviibimistest „pealinna paremates lokaalides“ osa võtsid ja selget päeva ei näinud, mille tunnistajaks ma ei olnud, sest et seltsi poolt korraldatud kostitamistest osa ei võinud võtta. Arvan, et see kostitamine seltsi aktsionäride kulul sündis, sest ei ole kuulnud, et see selts kinnitusi kallimalt teostanud oleks, kui teised, kuid et ta vähem dividendi aktsionäridele maksis, kui mõned teised, tõendavad seltsi aruanded.

Kroonika.

Eesti.

Valga raudteetehases lähevad elektrilise peale üle. Valga raudteetehases, kui Valga suuremas tehases, kus vedurite ja vägunite paranduste jaoskonnad ümber 300 töölisega töötavad, töötati seni aurujõul. Nüüd kavatakse masinad käima panna elektrilise abil, milleks raudteel on 8 elektrimootorit à 10 jõudu, kokku 80 hobuse jõudu „Volta“ tehases tellitud.

Postim. 18.VII.25.

„Eesti Lina“ juhatus. Keskühisuse „Eesti Lina“ nõukogu koosolekul valiti „Eesti Lina“ juhatusesse J. Gutmann, Tallinna Eesti Majandusühisuse ärijuht, ja egr. J. Lehtmann. Asjaajajaks direktoriks saab arvata vasti J. Gutmann.

Kaja 19.VII.25.

I Vene raudteede juureveo selts palub 140 miljoni marka avanssi. I Vene raudteede juureveo selts on valitsusele palve esitanud, et neile avansina välja antaks võõrandatud kitsarööplise raudtee eest 140 miljoni marka, mis riigikogu poolt raudtee väljaostmiseks määratud.

Selts on omalt poolt lubaduse annud rahasummat mitte välisvaluutaks ümber vahetada.

V. Maa 19.VII.25.

Uus lauasaagimise vabrik Pärnus. Pärnus ehitab praegu uut lauasaagimise vabrikut kohalik suuräri H. D. Schmidt. Uus vabrik algab tegevust loodetavasti eeloleva kuu algul ja on sellega 10. lauavabrik Pärnus.

Kaja 21.VII.25.

Kaubanduskoja maksu Eesti V. R. laevadelt

1 vag. linaseemneõli, 7 vag. majakraami, 14 vag. kalise, 1 vag puuvilla lõimi, 3 vag. kaeru, 1 vag. vati jäätiseid, 3 vagunit haavapakke, 2 vag. värnitsat, 6 vag. majakraami, 1 vag. kinofilme, 1 vag. telefoniaparaate, 1 vag. villa jäätiseid, 7 vag. linu, 17 jäävagunit värsket kalaga (saatja „Keskjala“), 1 vag. soolatud soolikaid, 1 vag. vanu kasukaid, 3 vag. konta, 2 vag. tööstuse masinaid, 1 vag. kasepakke, 1 vag. riidekaupa, 3 vag. vasikanahku, 2 vag. jäävalmistamise masinaid, 1 vag. makulatuurpaberit, 3 vag. elus sarvloomadega, 1 vag. rukist, 1 platvorm rehepeksu lokomobiiliga, 1 vagun puuvilla, 1 platvorm autokerega, 1 vag. linu, 1 platvorm näituse paviljoniga, 3 vagunit elus vasikatega, 1 vagun katusepappi, 1 vag lupja, 1 platvorm puupinde, 1 vagun loomakarvu ja 1 jäävagun värsket kiluga.

Järjekulult on Eestist käesoleva 1924. aasta esimese 6 kuu jooksul 564 vagunit Lätimaale ekspordeeritud.

Sama aja jooksul on Lätimaalt raudteed mõõda Valga jaama kaudu Eestisse tulnud:

64 vagunit heeringaid, 27 vag. suhkrut, 169 vag. segakaupu, 19 vag. linu, 3 vag. nisujahu, 9 tsisterni petroleumi, 6 vag. soola, 10 vag. rukist, 37 tsisterni bensiini, 6 vag. mitmesuguseid emalleeritud kööginõusid, 5 vag. nahka, 3 vag. kriiti, 3 vag. nisu, 1 vag. ube, 1 vag. loomapeediseemet, 10 vag. rauda, 1 vag. kanepit, 1 vag. lääse, 2 vag. vedruäkkeid, 1 platvorm lokomobiiliga, 8 vagunit klaaspudelisi, 6 vag. herneid, 1 vag. villu, 1 vag. bagaash-kaupu, 7 vag. raudteoseid, 1 vag. kivistisi, 9 vag. põllutööriistu, 1 vag. toorest nahka, 1 vag. raudatru, 2 vag. klaaskaupu, 1 vag. pappi, 3 vag. majakraami, 3 vag. tallanahka, 20 vag. põllurammu, 2 vag. lokomobiili osadega, 1 vag. siidiriit, 1 vag. gipsi, 1 platvorm tammelaudu, 2 vagunit fajansnõusid, 1 platvorm vabrikumasinatega, 1 vag. päevaliliseemneid, 1 vagun soolikaid, 2 vag. vikafisi, 2 vag. kondijahu, 2 platvormi autodega ja 2 vagunit raudkette.

Sellega on Lätimaalt 1924. aasta esimesel poolel 472 vagunit kaupu Eestisse sisse veetud.

Peab tähendama, et esimese järgu tarbeainete sissevedu Lätimaalt viimasel ajal suurenenemas on. Erii rohkesti on Lätimaalt impordeeritud heeringaid (64 vag.), suhkrut (24 vag.), rukist (10 vag.) jne. Ka bensiini sissevedu Lätimaa kaudu on 37 tsisterni peale tõusnud, mis seletatav sellega, et Läti grossistid on Lõuna-Eestit ka bensiiniga varustama hakanud.

Eesti väljaveos on domineerival kohal Aseri tsement (260 vag.), Tartu Ivaski vabriku teraleib (39 vag.), hobused (20 vag.) ja viimasel ajal ka värsket kala (17 vag.), mille ekspordeerijaks on „Keskjala“ Tartust. Teisi kaupu on juhusliselt ja vähemal arvul Lätimaale välja veetud.

Läti.

Läti raudteed. (Eriteated meie kaastööliselt).
Läti raudteede tegevus 1924/25. a. Esialgsete kokkuvõtete järele on Läti raudteede rahaline aruanne järgmine. 1924/25 aruande aastal oli:

Tulusid Ls. 32.416.468
Kulusid Ls. 27.845.242

Ülejääk Ls. 4.571.226

mis on 228.561.300 Läti rubla ehk ümarguselt 342 miljoni Eesti marka.

Erakorraliste kuludena on tarvitatud 6.109.289 Ls. Viimase arvel on ehitamisel Gluda-Liibavi laiaroopaline (1524 mm) raudtee, ehitatud mitmed jaamahooned ja suuremad sillad.

Kui võtta erakorralised kulud raudtee kahjudena

ja arvata raudtee eksploataisioonist saadud kasu maha, siis on Läti riigiraudteed (Ls. 6.109.289 – Ls. 4.571.226) annud Ls. 1.538.063. – kahju. Viimane summa teeb Eesti markades ümarguselt 110 miljoni välja. Arvesse võttes Latvija raudteede pikkust (umbes 100% rohkem, kui Eestis ja nimelt kokku 2.508,9 km. riigiraudteid), siis näeme et võrreldes meie raudtee aruandega, on Läti raudteed parema tulemustega aruande aasta lõpetanud.

Liibavi-Aispute raudtee. Liibavi-Aispute 1 meetriline eraraudtee on mõõdunud aruande aasta lõpetanud Ls. 60.000 ülejäägiga (umbes 4,5 miljoni Emk.). Raudtee pikkus on 48 km.

Heinaste-Volmari-Smilleni raudtee. Tähenatud 750 mm. kitsaroopaline raudtee anti Läti vabariigi valitsuse poolt mõõdunud aastal samanimelisele seltsile kasutamiseks tagasi. Raudtee pikkus on 113,2 km. Riigi käes valitseda olles andis raudtee iga aasta tuntavat puudujääki. Kuidas seltsi eksploataisiooni tulemused kujunevad, selle kohta puuduvad veel andmed.

Läti raudteede väärtus. Läti riigiraudteede väärtus on viimaste andmete järele arvatud 317.488.642 Ls. peale, mis Eesti raha peale ümberarvatuna ligi 24 miljardi marka välja teeb.

Amelikud teated kaubandustööstusministeeriumilt.

Eesti.

Tallinna sadama tegevus maikuu 1925. a.

(Riigi statistika keskbüroo andmed).

	Sissetulnud laevad.			Väljaläinud laevad.			K a u g e s ö i t.	
	Kokku		Neisi laadit.	Kokku		Neisi laadit.		
	Arv	Mahut. net.rgt.	Arv	Arv	Mahut. net.rgt.	Arv		
Eesti	62	5538	12	3275	50	4985	42	3439
Daani	5	3156	3	2159	4	2663	3	2116
Hollandi	2	189	1	103	2	189	1	103
Inglise	5	6164	4	2954	4	2954	4	2954
Läti	3	2210	—	—	2	1987	2	1987
Norra	1	569	—	—	1	569	—	—
Rootsi	3	622	3	622	4	1555	4	1555
Saksa	41	24175	35	21400	40	24187	28	17837
Soomes	28	13942	25	13685	31	14508	30	14159
Kokku kaugesõit	150	56565	84	44765	138	53597	114	44150
1924. a. juunis	166	55793	99	46805	178	56343	148	48606
Rannasõit	285	13503	232	11180	261	12473	111	7010
1924. a. juunis	291	14387	256	13657	273	11630	107	5738

Võrreldes k.a. juunikuu laevade liikumist läinud aasta samaga näeme, et laaditult sisse- ja väljaläinud laevade arv ja mahutavus on vähenenud. Vähenemine on seletatav sellega, et tänava seisid mereteed Tallinnani üle talve vaba, kuna läinud aasta talvel oli meresõit jääolude tõttu suuremate raskustega seotud,

nii et kevadel laevade liikumine õige järsult elavamaks muutus. Tänavu nii järsku tõusu märgata ei olnud.

Laaditud kaugesõidu laevade liikumine Tallinna sadamas.

Sissetulnud laevad.

	Ar v.		Netto regt.	
	1925. a.	1924. a.	1925. a.	1924. a.
Jaanuar	62	40	36.279	29.486
Veebruar	62	22	31.012	13.883
Märts	74	16	38.374	11.828
Aprill	69	60	32.008	31.882
Mai	87	94	44.514	57.754
Juuni	84	99	44.765	46.805
Kokku 1. poolel	438	321	226.952	191.638

Väljaläinud laevad.

	Ar v.		Netto regt.	
	1925. a.	1924. a.	1925. a.	1924. a.
Jaanuar	73	59	39.837	42.434
Veebruar	60	25	27.436	17.490
Märts	69	18	36.035	15.839
Aprill	93	47	37.486	29.942
Mai	114	130	41.219	57.947
Juuni	114	148	44.150	48.606
Kokku 1. poolel	523	427	226.163	212.258

Nagu sellest näha, on Tallinnas käinud laaditud laevade koguarv 1. poolaastal tuntavalt tõusnud.

Kanamunade väljavedu Eestist 1925. a. esimesel poolel. Kanapidamine suuremate majapidamise üksustena on Eestis praegu alles organiseerimisel. Kogu ekspordiks minev munade hulk tuleb väikestele kanapidajatele, kellele intensiivseks munadeprodutseerimiseks tarvitsi sissesadeid veel ei ole. Sellest on ka tingitud, et munade hulk ärarippuv on ilmast ja aastajaast. Näituseks mõjub talvel külm munade saagi peale, ühtlasi raskendab mune maal kokku võtta.

See muidugi paraneb lähemal ajal, asja paremini korraldades, sest kanamunad, kui väljaveokaup on eksporditõrjete tõsiselt tähelepanu võitnud ja võistluse tekitanud. Elav nõue on tõugef annud munade produktiooni suurendamiseks.

Kodulinnu kasvatuse tehniline ja majandusline külg jätab küll veel palju soovida, kuid sellel alal on viimasel ajal siiski mitmeid häid algatusi olnud, peaaesjalikult instrueerimise suhtes. Nii on asutatud mitmed eeskujulikud kanakasvatused. Rootsist on tellitud suurem hulk tõukana, millest igasse maakonda kanakasvatuse punktid asutatakse. Ühtlasi on kavatsus põllutöministeeriumi abil iga maakonna jaoks kanapidamise instruktor ametisse seada. Praegu on väike-loomade kasvatuse seltsi juures, niisamuti ka põllumeeste keskseltside juures kodulinnu kasvatuse nõuande kohad, kus soovijatele asjatundlikkude isikute poolt ilma tasuta juhatast antakse. Käesoleva aasta jooksul on mitu lähemaajalist kanakasvatuse kursust olnud, millest elavalt osa võeti.

Kõik see lubab oletada kanamunade produtseerimise ja väljaveo kiiret kasvamist, sest kanapidamise suurenemiseks on väga laialdased võimalused olemas, mis aga senini vähe kasutamist leidnud.

Kanamune eksporteeriti 1924. a. (Riigi stat. kesk-büroo and.) 9,9 miljoni tükki 109,8 miljoni E. marga (294,6 tuh. dollari) eest. Toodangut üksikute kuude järele vaadeldes näeme, et see peaaesjalikult sügis-kuudel suurem on. Kõige suurem oli ekspord läinud aastal septembris ja augustis, mõlemal kuul üle 2 miljoni muna. Augustis, septembris, oktoobris ning

novembris eksporteeriti 6,98 miljoni muna, mis 68,6 protsenti kogu aasta jooksul eksporteeritud munadest välja teeb.

Deisembris oli ekspord umbes 400 tuhat muna ja käesoleva aasta jaanuaris ja veebruaris ei eksporteeritud üldse. Sellest näeme, et meie munatoodang olse sel ajal kõige väiksem on, kui munahinnad välisturul kõrged, s. o. talvekuudel. Kanakasvatuse paremale järjele seadmisega peaks see puudus kaduma.

Tänavu aasta esimesel poolel eksporteeriti 3.620.880 muna, sellest 98.640 tk. I. ja 3.522.240 tk. II. veerand-aastal.

Võrreldes mineva aasta väljaveoga on tänavu I. poolel väljasaadetud munade hulk tuntavalt suurenenud. Toome sin kõrvuti 1924. ja 1925. a. I. pool-aasta andmed üksikute kuude järele:

	1925. a.	1924. a.
Jaanuar	—	51.840
Veebruar	—	14.400
Märts	98.640	3.600
Aprill	41.760	8.640
Mai	2.031.840	995.040
Juuni	1.448.640	912.240
Kokku I poolel	3.620.880	1.985.760

Mune on tänavu saadetud:

	I. sorti.	II. sorti.	Kokku.
Inglismaale	1.041.840 tk.	535.680 tk.	1.577.520 tk.
Saksamaale	895.680 "	757.440 "	1.653.120 "
Soome	23.040 "	12.960 "	36.000 "
Rootsi	260.640 "	93.600 "	354.240 "
Kokku	2.221.200 tk.	1.399.680 tk.	3.620.880 tk.

Daani

Karjasaaduste väljavedu. Statistiliste andmete järele on s. a. 5 esimese kuu (jaan.–mai) jooksul Inglismaale eksporteeritud 655600 cwts. võid 6.789.600 sterlingi väärtuses, 1.592.800 cwts. baconi 8.898.000 sterl. väärtuses ja 2.431.300 gr. hundr. (1 great hundr. = 120 tk.) mune 2.086.300 sterl. väärtuses. Vastaval ajal 1924 eksporteeris Inglise turule 680.000 cwts. võid 6.899.200 sterlingi väärtuses, 1.666.000 cwts. baconi 7.701.400 sterl. väärtuses ja 2.108.200 gr. hundr. mune 1.748.600 sterl. väärtuses.

Aja jooksul jaan.–mai 1925 hankis Daani — kaalu järele arvatud — Inglismaale 23% ta kogu võim-pordist, 50% baconiimpordist ja 26% munaim-pordist. Väärtuse järele aga sai Inglise selle aja jook-sul Daanist 28% oma võim-pordist ja 52% baconi-impordist. Inglise turule karjasaadusi hankijate maade hulgas oli Daani kõnesoleval ajal võiga 3. kohal (1. New Zealand, 2. Austraalia), baconiga 1. kohal ja munadega 2. kohal (1. Iirimaa).

S. a. 5 esimese kuu jooksul sai Daani Inglise tu-rul läbistikku: võid eest 207 shill. pr. cwt., baconi eest 112 sh. pr. cwt., munade eest 17 sh. pr. great hundred.

1924. a. jooksul eksporteeris Daani Saksamaale 2.5958 dopelitsentneri võid (50% kogu Saksa võim-pordist 1924. a.), 77.818 dopelitsentneri juustu (17,8% Saksa juustuimpordist) ja 102.627 dopelitsent. mune.

Tõõpuudus. Nädala jooksul 15.6.25.–20.6.25 vähe-nes tõõta tõõliste arv 3305 inimese võrra, ja 20.6.25 oli kogu rligis 27.923 tõõta tõõlist. Vastaval ajal 1924. oli nende arv 14.200 ja 1923.–22.800. Nagu arvu-dest näha — on tõõpuudus tänavu suurem kui a. 1924. ja isegi suurem kui a. 1923.

Telliskivitõõstus. 1924. a. oli 282 telliskivivab-rikut, millistest ainult 1 seisus oli, kuna kõik teised tõõtasid. Nende 1924. a. toodang oli natuke vähem kui 1923. a. oma. Nimelt produtseerisid nad 1924. a. 435 miljoni müürikivi, 19 milj. katusekivi, 29 miljoni dre-naashtoru ja 14,2 milj. ik. muid kiva, kuna 1923. a. toodang oli 463 miljoni müürikivi, 22 milj. katuse-kivi, 18,9 miljoni dre-naashtoru ja 12,5 milj. ik. muid kiva. Toodangu vähenemist 1924. a. tuleb seega se-lefada, et sel aastal vähem ehitustõõd tehti kui esime-sel aastal.

Saksamaa telliskivivabrikute võistlus, mis 1923. a. kaunis tuntav oli, lõppes 1924. a. peaaegu täiesti. Kuna 1923. a. 17,9 miljoni müürikivi, 2,9 milj. ka-tusekivi ja 1,2 milj. dre-naashtoru sisse toodi, oli 1924. a. sissevedu ainult 4,2 milj. müürikivi, 1,2 milj. katusekivi ja 0,6 milj. dre-naashtoru.

1924. a. lõpul oli kogu aasta toodangust veel jä-rel 152 miljoni müürikivi, 6,1 milj. katusekivi ja 5 milj. dre-naashtoru.

Teated ettevõtete tegevusest.

Kaubandus-tõõstusministeeriumi tõõstuse osakond on järgmiste tõõstuseetevõtete sisseseadmiseks ja tõõ-algamiseks luba annud:

Sergei Schubert'ile, Vihula asund., Viru maa-konnas, saeveski sisseseadmiseks ja seal tõõalgami-seks. Ettevõttes leitavad 20 tõõl. tõõd. Jõuandjaks veeturbiin 20 h. j. ja lokomobiil 16 h. j. Valmistab mitmesugust ehitusmaterjali sise- ja välisturu jaoks.

A/s. „Loksa tehased“ Loksal, Harju maakonnas, olemasoleva telliskivitehase ümberehitamiseks ja täien-damiseks, ning saeveski sisseseadmiseks. Ettevõttes leitavad 300 tõõl. tõõd. Jõuandjaks aurumasin. Val-mistab ehitus- ja muid telliskive peaaesjalikult eks-pordiks.

Aleks. Scheme'le Tallinnas, Siiversi tän. nr. 3 taimevõõtehasse sisseseadmiseks. Tehases leitavad 12 tõõl. tõõd. Jõuandjaks elektrimootor 7¹/₂ h. j. Val-mistab taimevõõd ja rasva.

Alfred Sinisoff'ile Tallinnas, S.-Tartu maantee nr. 63 naelavabriku sisseseadmiseks. Vabrik annab 5 tõõl. tõõd. Jõuandjaks naftamootor 25 h. j. Valmis-tab mitmesuguseid naelu.

Saarde Põllumajanduse o.ü. Killingi-Nõmmel, Pärnu maakonnas, toorelinapuhastamise-, villakraasi-mise-, ketramisvabriku ja sae- ning jahuveski sisse-seadmiseks ja seal tõõalgamiseks. Ettevõõte annab 30 tõõl. tõõd. Jõuandjaks lokomobiil 100 h. j. Puhas-tab tooreslina, kraasib ja ketrab villa, valmistab mitmesugust ehitusmaterjali ning jahvatab vilja.

Eesti sporditarbenõõde o.ü. „Esto“ on oma läi-nud tegevusaasta puhtakasuga Emk. 260,2 tuh. lõpe-tanud (tulud — 1.510,5, kulud — 1.250,3). Äriseis 31. det. 1924. a. Emk. 4.898,6 tuh. Tähtsamate arvete seis oli (tuh. Emk.): klamrites 1923. a. and-med): kassa ja jooksvad arved — 177,0 (398,5), debi-torid — 362,2 (206,8), aktsiad — 302,4 (300,0), kau-bad — 3.851,1 (3.787,7), osakonnad — 3.000,0 (3.000,0), tagavarakapitalid — 159,5 (116,4) kreditorid ja vekslid — 1.444,7 (1.987,4).

Tartu tõõsturite ühispank on 1924. tegevus-aastal brutto-tulused Emk. 1.710,9 tuh. saanud (saa-dud 0/0 ja komisjon — 1.684,8 ja muud — 26,1), millest kulud Emk. 1.621,2 tuh. maha arvates, puhast-kasu Emk. 81,7 tuh. järele jääb. Äriseis 31. det. 1924. a. Emk. 8.552,5 tuh. Tähtsamate arvete seis oli (tuh. Emk.): laenu — 1.837,3, diskonteeritud vekslid — 6.391,2 osakapital — 734,9, jooksvad hoiu-summad — 7.430,2.

Puutõõstuse a/s. „Narova“ end. A. P. Kotschnev on oma läinud tegevusaasta kahjuga Emk. 12.820,2 tuh. lõpetanud. 1923. tegevusaasta lõppes niisama kahjuga Emk. 15.972,9 tuh. suuruses. Tulud Emk. 1.137,2 tuh., kulud Emk. 13.957,7 tuh. Äriseis 31. det. 1924. a. Emk. 142.439,7 tuh.

Järgnevad a/s. läinud kahe aasta äriseisud (tuh. Emk.):

Aktiiva.		31.XII.24.	31.XII.23.
Kassa		172,2	940,1
Debitorid		29.469,3	17.197,2
Palgid, metsa- ja muud ma-terjalid		37.257,9	26.438,9
Liikumata varandus		25.033,5	23.522,7
Liikuv varandus		28.623,7	23.915,0
Aurulaevad ja praamid		7.641,1	7.641,1
Kahju		12.820,2	15.972,9
Passiiva.			
Kapital		40.000,0	40.000,0
Kreditorid		74.313,4	67.662,5
Vekslid		27.740,0	10.329,4
Amortisatsioonikapital		386,3	386,3

Bilanss ühes teiste ar-vetega 142.439,7 118.378,2

Narva kalevi manufakt. end. parun A. L. Stieglitzi kalevifabrik on oma läinud tegevusaasta puhtakasuga Emk. 1,3 milj. Emk. 3,6 milj. vastu 1923. a. lõpetanud. Peetud peakoosolekul määrati puhaskasust (milj. Emk.): dividendiks — 0,6 (1250 marka ehk 25% aktsia pealt; 1923. a. eest jagati 40% o), ametn. abiandm. fondi osanikkude sissemaksu suuruses ametn. abiandm. kassasse — 0,2, ametn. abiandm. fondi — 0,3, tõõliste abiandmise fondi — 0,3, ülejäåk riigi-maksudeks ning ülekaneks järgmise aasta peale. Äriseis 31. det. 1924. a. Emk. 170,1 milj.

Järgnevad a/s. läinud kolme aasta äriseisud (milj. Emk.):

Aktiiva.		31.XII.24.	31.XII.23.	31.XII.22.
Kassa ja jooksvad arved				
pankades	1,8	5,3	10,6	
Aktsiad ja väärtpaberid	2,9	3,0	2,1	
Debitorid	75,5	78,8	29,7	
Valmis- ja poolvalmis-kaubad, tooresained ja materjalid	85,6	58,8	69,0	
Inventar	4,0	3,7	3,6	
Passiiva.				
Kapitalid (põhikap. — 2,4, tagav. — 0,3, tule-kinnitus — 0,3, amori. — 3,5, muud — 0,1)	6,6	6,4	6,3	
Kreditorid	155,7	134,3	102,8	
Endiste aastate kasud	2,7	2,1	1,3	
Puhaskasu	1,3	3,6	3,2	

Bilanss ühes teiste arvetega 170,1 149,8 115,3

Eesti kaubandus-tööstusline a/s „D. Mirvitz ja pojad“ on oma läinud tegevusaasta puhtakasuga Emk. 1.808,2 tuh. lõpetanud. 7. mail s.a. peetud peakoosolekul määrati puhaskasut (tuh. Emk.): dividendiks - 1.050,0 (7% aktsia pealt), tagavarakapitaliks - 120,0, juhatajale, ametnikkudele ja teenijatele - 135,0 riigimaksudeks - 488,2. Äriseis 31. deets. 1924. a. Emk. 18.928,6 tuh.

Järgnevad a/s. läinud kahe aasta äriseisud (tuh.Emk.):		
Aktiiva:	31.XII.24.	31.XII.23.
Kassa ja välisvaluuta	60,8	114,9
Debitorid ja vekslid	11.855,9	11.163,8
Kaubad	6.492,5	6.354,5
Inventar	392,8	337,0
Passiiva.		
Aksiakapital	15.000,0	15.000,0
Tagavarakapital	200,0	—
Kreditorid	1.911,0	2.245,1
Puhaskasus	1.808,2	982,9

Bilanss ühes teiste arvetega 18.928,6 18.244,9

A/s. „Hermes“ kasude ja kahjude arve 1924. a. eest näitab kahju Emk. 1.906,4 tuh. (tulud - 2.065,8, kulud - 3.972,2). Äriseis 31. deets. Emk. 35.794,3 tuh.

Järgnevad a/s. läinud kahe aasta äriseisud (tuh. Emk.):

Aktiiva.	31.XII.24.	31.XII.23.
Kassa ja jooksev arve	894,6	913,5
Debitorid ja vekslid	24.018,7	11.185,2
Kaubad	8.573,0	19.231,1
Liikuv varandus	304,0	252,6
Kahju	1.906,4	—
Passiiva.		
Põhikapital	3.000,0	3.000,0
Muud kapitalid	61,4	25,3
Kreditorid ja vekslid	32.537,7	28.549,4
Kasus	—	112,8

Bilanss ühes teiste vähemate arvetega 35.794,3 31.762,4

A/s. „Näitus“ e“ läinud tegevusaasta andis puhaskasus Emk. 600,3 tuh. Emk. 559,3 tuh. vastu 1923. a. Äriseis 31. deets. 1924. a. Emk. 4.649,2 tuh.

Järgnevad a/s. läinud kahe aasta äriseisud (tuh.Emk.):

Aktiiva.	31.XII.24.	31.XII.23.
Kassa ja jooksvad arved	820,1	1.521,1
Aksiad	1.215,0	1.215,0
Debitorid ja vekslid	172,9	342,8
Liikuv varandus	186,0	145,6
Ajutised ehitused näitus-plaatsil	150,0	—
Tähtajalised hoisummad	2.000,0	—
Liikumata varandus	—	1.200,0
Passiiva.		
Põhikapital	3.000,0	3.000,0
Tagavarakapital	445,9	925,1
Kreditorid	185,5	248,5
Puhaskasus	600,3	559,3

Bilanss ühes teiste vähem. arvetega 4.649,2 5.347,8

Tähtsamad vähempakkumised.

Tallinna linnavalitsuse ehitusosakond (Tallinn, Nunne t. 2) - kinnisel - 5. augustil s. a. kell 11-12 - **tiiskuse haigemaja ehitustööd.**

Kaitseväe varustusvalitsuse tehnikaosakond (Tallinn, Pagari t. 1, tuba 64) - kinnisel - 6. augustil s. a. - **avio- ja automootori bensini.**

Mereasjanduse peavalitsus (Tallinn, Vana Sadama t. 21, tuba 11) - 5. augustil s. a. kell 10 homm. - **800 pd. masinaõli, 100 pd. mootoriõli, 15 pd. terpeniini, 150 pd. puutõrva, 250 pd. kivitõrva,**

5 pd. seatina plaatides 1 m/m ja 50 ars. kollast lipurfiit.

Töö-hoolekandeministerium (Tallinn, Toompeal, Kooli t. 7) kinnisel 30. juulil s. a. kell 10 homm. - **betoon õõneskividest ehitatava uue aida- ja viljakuivatushoone ehitustööd.**

Kaitseväe varustusvalitsuse tehnikaosakond (Tallinn, Pagari t. 1, tuba 64) - kinnisel - 6. augustil s. a. kell 12 - suuremal arvul **favotti.**

Riigi raudteevalitsuse varustusosakond (Tallinn, Tehnika t. 16-a) - 31. juulil s. a. kell 10 homm. - **100 pd. masinarasva.**

Arikalender.

2. augustil.

O/ü. „Kask ja Ko.“ (liikõõri- ja napsivabrik Valgas) osanikkude erakorraline peakoosolek kell 11 e.l. Valgas, Harrade tänn. 11, vabrikus ruumes.

4. augustil.

A/s. „Nahavabrik Harry Friedrichs“ aktsionäride erakorraline peakoosolek kell 12 p. juhatajuse ruumes, Tallinnas, Aia tänn 6.

Isiklikud teated.

Varanduse hoolekanne.

Aleksander Schuln'i varandusele on hoolekanne määratud. (R. T. nr. 120/121.)

Abteluvaranduse lahutamise lepingud.

Karl Andrese p. Leppik ja Amalie Juhani t. Lusk; Johan Jakobi p. Perens ja Lydia Sergei t. Raut; Ivan Kusma p. Krotkov ja Elena Ivani t. Krotkova; Aleksander Jaani p. Saukas ja Anna Vassili t. Saukas, sünd. Savinskaja. (R. T. nr. 120/121-1925.)

Kaubalaadimised riigi raudteel.

Üksikutele nädalatel on meie era-kokkuvõtte järele riigi laiaroopalisel raudteedel kaupu laaditud järgmisel määral (vagunid):

	11-17. juun.	18-24. juun.	25. juun. 1. juul.	2-8. juul.	9-15. juul.	16-22. juul.
Teravilja ja jahu	146	73	140	28	34	65
Kartulid	43	14	10	7	16	2
Elusloomi	65	67	81	78	38	66
Linu ja takku	11	12	17	15	24	28
Põletispuid	215	126	130	151	200	104
Muud metsamaterjali	594	480	506	429	493	514
Põlevkivi	413	358	446	465	328	310
Turvast.	1	3	4	13	7	17
Tsementi	83	74	180	238	96	58
Lupja	23	15	14	21	18	33
Muud erakaupa	1020	879	1079	1092	1493	869
Kokku	2614	2101	2607	2537	2747	2066
Raudtee veod	377	446	300	442	432	398
Kokku laadit.	2991	2547	2907	2979	3179	2464

Tallinna laiaroopalise raudtee kaubajaama (kõikidesse kauba vastuvõtte punktidesse) on samade aegade jooksul sisemaalt sisse tulnud (arvesse on võetud ainult vagunisaadetused):

	14-20. maini.	21-27. maini.	28. maist 3. juun.	4-10. juun.	11-17. juun.	18-24. juun.
Teravilja ja jahu	—	1	1	1	3	1
Kartulid	14	25	21	67	42	12
Põletispuid	124	61	54	77	89	93
Metsamaterj.	474	368	204	381	360	326
Linu ja takku	10	3	6	6	7	6
Põlevkivi	50	85	53	67	81	72
Turvast.	—	2	4	—	4	—
Muud erakaubad	273	225	154	144	169	188
Kokku	999	751	497	654	755	698

Turu ülevaated.

Rahaturg.

Eesti panga äriselts. (Miljonites markades.)

Aktiiva.	14. VII.	7. VII.	30. VI.	23. VI.	30. VI.
	1925.	1925.	1925.	1925.	1924.
Kassa	1076,6	1072,5	1.023,8	949,5	1.282,8
Kuld, hoitusummad väljam. ja välisvaluuta kassa, millest maha arvatud väliskohustus- sed.	447,6	451,5	441,4	544,6	176,8
Sell. „Loro“ debet	90,3	90,4	90,9	128,8	192,2
Välisvaluuta vekslid	271,0	268,4	265,5	263,0	470,0
Diskont. vekslid	1.672,1	1.725,8	1.723,0	1.720,7	1.832,7
Mõlmes. kindlus- tatud laenud	3.705,6	3.687,9	3.775,4	4.075,3	3.706,6
Sellest akkred. ja gar. laenud	656,7	647,1	668,8	621,4	955,5

Passiiva.

Kapital ja taga- vara kapitalid	462,3	462,3	462,3	398,0	325,0
Pangafähed	2.250,0	2.250,0	2.250,0	2.250,0	2.250,0
Hoiusummad	4.198,6	4.188,7	4.230,6	3.921,9	3.589,0
Sellest riigik. hoiusummad	2.565,5	2.604,5	2.662,6	2.390,4	1.906,0
Akreditiivid ja garantiid	583,2	569,5	544,8	538,7	859,7

Tähtsamateks muudatusteks aruande nädala jook- sul on 53,7 milj. margaline kahanemine diskonteeritud vekslite arvel, mis seletatav põllumajanduslike veks- lite tähtaegadel tasumisega. Kindlustatud laenu suu- renesid 17,7 milj. ja garantii ning akreditiivi laenu 9,6 milj. marga võrra. Samuti kasvasid ka välisva- luuta laenu 268,4 milj. mk. pealt 271,0 milj. peale

Välisvaluuta tagavarad vähenesid kõigest 3,9 milj. marga võrra, mis juulikuu kohta ennenägemata väike nõudmine.

Hoiusummades olid tähtsusetu liikumised: suure- nemine 0,9 milj. marga võrra

Viimased välisbörsede kursid.

	London			Stockholm			Helsingi			New-York		
	1924 a.	1925. a.		1924 a.	1925. a.		1924 a.	1925. a.		1924 a.	1925. a.	
	23. VII	17. VII	23. VII	23. VII	17. VII	23. VII	14. VII	3. VII	14. VII		17. VII	23. VII
Naelsterling	-	-	-	16.53	18.105	18.09	174.45	193.10	193.10	4.3897	4.8612	4.8612
Dollar	4.3987	4.8605	4.8612	3.7575	3.7187	3.7212	39.85	39.70	3970	-	-	-
Prantsuse frank	87.55	102.85	103.25	18.90	17.5	17.575	207	188,50	187.50	-	-	-
Helveetsia frank	-	-	-	69.55	72.25	72.275	-	-	-	-	-	-
Rootsi kroon	16.525	18.09	18.08	-	-	-	10.62	10.65	10.68	-	-	-
Soome mark	175.25	193	192.75	94.15	93.70	93.825	-	-	-	Praaga		
Daani kroon	27.27	23.17	22.17	60.65	78.125	81.75	644	818	826	1924 a.	1925. a.	
Hollandi gulden	11.512	12.1325	12.0975	143.65	149.15	149.55	15.08	15.93	15.93	23. VII	14. VII	23. VII
Eesti mark	-	-	-	-	-	-	10.00	10.65	10.65	7.50	9,05	9,20
Kuld per unts	93/11	84/11,5	84/10,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-

100 Eesti marka Berliinis 9. juulil 1925. a. - 1,119

17. " " - 1,122

23. " " - 1,123

Londonis 17. " " - 1,850 mk. üks £.

23. " " - 1,850

Naelsterlingi - dollari kurss tuleb stabiliseerunuks lugeda: - terve juulikuu on kurss 4.8612 juures püsinud, väljaarvotua mõned üksikud päevad, mille- del kõrgemaks kursiks on 4.8633 ja madalamaks 4.8605 olnud. Viimased kõikumised on peaaesjalikult Londonis, kuna New-York ainult kaks päeva 4.8612 kõrvale kaldunud.

Prantsuse frank on püsima jäänud - ja seda kahel viimasel nädalal, kus väärikindla laenu läbiviimist oodatakse - 103 fr. peale naelsterlingi eest. Frangiga analoogiliselt on püsinud ka Belgia frank 104-5 ja Itaalia liir 131-2 läheduses.

Skandinaavia valuutadest käib Daani kroon peatamatult paranemise teed. Olnud kuu algul Londoni börsil 24,12 tõusis 23-daks 22,17, seega 8,1⁰%. Stockholmis 75,10 pealt 81,75 peale seega tõus 8,8⁰%. Daanil on kavatsus krooni stabiliseerida pariteedil, selleks Ameerikas muretsenud 30 aasta peale laenu 30 milj. dollari suuruses.

Norra krooni paranemine on nõrgem, ligi 1,8⁰% Stockholmis tõustes 66,55 pealt 67,75. Ka Rootsi kroon paranes mõne punkti võrra, olles Londonis 18.08 18.12 vastu.

Praagas tõusis Eesti marga kurss 9,05 pealt 9,20 peale.

Tähtsamate en gros kaupade hinnad, mis läinud nädalal kauba börsel koteerimise komisjoni poolt koteeriti.

Jahud: nisu, pehme, kõrgem			Heeringad Norra Sloe	tünn	2500—
Ingl. ja Ameerika sort.	pd.	890—910	Liha, sea, I. sort	pd.	2120—2160
" " sõre	"	920—	" looma, I. sort	"	920—1120
"J. Puchk ja Pojad" suurveski			Pekk, eksport. I s.	"	—
saadused. Hinnad arvatud 50			Heinad, aasa	vaguniviisi	"
klg. eest ühes valge puuvillase			Õllkoogid, linaseemne	"	330
kotiga:			" palmi	"	—
Patent rukkipüül	50 kg.	1850	" päevalille	"	305—
Manna	"	2975	" soja	"	—
Sõre saiajahu	"	2775	Nisukliid	"	225—
"Eesti parem" saiajahu	50 kg.	2775	Rukkikliid	"	—
"Kalev"	50 kg.	2675	Puuvilla riie, Bjas,	ars.	48,25—54
"Kungla"	50 kg.	2575	" Mitkal,	"	34,50—41,25
"Sampo"	"	2475	Lina, Liivi R.	pd.	2300—
"Taara"	"	835	" Petseri	"	2600—2700
A/S. Rotermanni tehaste jahud:			" Tartu	"	2500—
nisu, pehme	pd.	850—900	Lina, Võru	"	—
" sõre	"	910—	Linaseemned, õli 87¼% basis fr. Tall.	"	—
" pehmed, teised sordid	"	—	" külvi 98%	"	—
" I sort	"	—	Takud, Codilla I.	"	—
Rukki jahud	"	370—380	" II.	"	—
" püül	"	530—550	Kivisüsi, auru Yorkshire 2k. pest.	"	48—49
Nisu, Vene	"	—	" Newcastle	"	47—48
Rukis Eesti	"	—	" sepa	"	48—49
" Vene,	"	—	Koks, valu	"	70—75
" Ameerika	"	350—355	" gaasi	"	85—
Kaerad, toidu.	"	325—340	Põlevkivi, I. sort	"	10
seemne, Vene	"	—	Põlevkivi II. sort	"	7,50
Odrad, õlle, (väike)	"	400—410	" III.	"	5
Erned, rohelised, Eesti	"	—	Raud sordi	"	265—275
" Hollandi	"	580	" kandetalad (T)	"	280—300
Riis, Burma II.	"	720—725	" vits.	"	410—480
Kartulid, eksport fob Tallinn	"	—	" raud plekk	"	370—535
piirituse	"	—	" " tsingitud	"	720—760
Kartulitärklis "Superieur"	"	800—	Teras Inglis	"	—
Piim, pudelites	ltr.	17—	" Saksa	"	—
Või, meierei, eksport I sort.	pd.	4400—4720	" nikkel	"	—
Või, siseturu	"	—	" vedru	"	480—490
Margarin, väljamaa.	"	1960—2240	" tööriistad	"	1200—1400
Juust, koh. Schveitsi. Kodumaa	pd.	2800—2900	" talla	"	—
Kaseiin	"	700—900	Malm	"	170—200
Munad, eksport I. s. (sinine tpl.)	"	15—16	Inglitina	"	9000—9500
II. s.	"	14—	Seatina	"	1400—
Kakao, Inglis	"	2300—2400	Vask, plekk punane	"	4000—4300
" Ameerika	"	1600—	" valge	"	3700—4200
" Hollandi	"	2600—	Tsink-plekk	"	1700—1800
Kohvi, Rio Santos	"	5400—5800	Masinaõli, Vene, Nobel No. 6	"	645—655
Kohvi, Kesk-Ameerika sordid	"	6200—7600	" Ameerika	"	580—650
Mexiko	"	—	" Ameerika autoõli	"	700—980
Tee, lahtine Pekoe broken, Java	"	—	" Ameerika vacuum Oil Co	"	1250
" " Orange Pekoe, Java	"	7200—7600	Tsilindriõli, Vene	"	950—
" " " Tsellon	"	7800—8200	" Ameerika harilik aur 280°	"	680
" " " Moning, Hiina	"	4600—5000	" ülekuumanud " 320°	"	1035
Suhkur peenike valge, Saksamaa	"	—	Põlevkivi õli	"	170—210
" Java	"	—	" pigi	"	200—
" Poola	"	—	Nafta, Vene	"	255—
" Czechoslovakkia	"	745—755	" Ameerika	"	220—230
Siirup, kartuli, B 42°	"	900—	Petrooleum, Vene, sisternid ja vaadid	"	270—280
" B 38°	"	—	" Ameerika	"	270—280
" Glucose	"	900—	Bensin, Vene	"	625—660
Sool, lahtine Saksa	"	51—52	" Ameerika	"	" "
" Hispania	"	50—	Piiritus, eksport. (excl. vaat) fob	ltr.	—
" Vene	"	51—52	Pesuosooda, väljamaa	pd.	210—240
Heeringad Yarmouth, Matties	tünn	3000—3200	Seebikivi 72¾% Inglis	"	560—600
" Matfulls.	"	3300—3500	Parafiin 102°—110°	"	—
" Shotti, Matties	"	3900—4500	" 120°—134°	"	—
" Matfulls	"	4400—4800			

Parkimise ekstrakt	pd	—
Väavel, õie 98%	—	—
Värvid, nigrosin vees sulav, välj.	9200—10.000	—
tsinkvalge Saksa	1500—1600	—
tinavalge Inglise	1750—1800	—
ooker Prants.	310—450	—
Väetisained, salpeeter, Norra (k. 6)	—	—
Tshilli	420	—
Superfosf. (k. 6 pd.) 18—20%	675—	—
Thomasjahu k. 100 kg. 17-18%	590—	—
Väavelhapuammoniak.	2750	—
Lubjalämmastik 18%	1850	—
Kaalisool, 36% ⁰ / ₀ , kott 6 pd.	670—	—
40% ⁰ / ₀	840—	—
Kainiit 12% ⁰ / ₀ lahtine	pd.	—
Vosvoriit, Eesti 6% ⁰ / ₀	—	—
Paber, rotatsiooni	—	—
Tsement, Portland, Port-Kunda	—	—
pütt 10 pd. 10 naela	pütt	830
Tsement, Portland, Aseri	—	770
Kriit, toores	pd.	110
pestud	—	130—135
Asfalt	—	120
Kivitõrv, Rootsi	—	240—280
Puutõrv, kodumaa	—	380—450
Lubi	—	50
Gips, tükkides	—	25
jahvatatud, toores	—	35
krohvimise	—	45—70
Telliskivid, I. sort, tuhat	—	6500—8000
Silikat D/B/B/	—	—
Puumaterjalid, saetud	—	—
Besti Strd I, II ja III s. frko Tal.	—	—
IV s.	—	—
propsid; 7×7	—	—
liiprid	—	—
Põletispuud, sega 20% ⁰ / ₀ kaski, k. sld.	—	—
Nahk, talla, Eesti, kodumaa tooresnaha- st valmistatud pd. I s.	—	5400—5600
Nahk, talla, Ameer. tooresn. val- mist. I sort	—	6000—6600
Nahk, talla, Ameer. tooresn. val- mist. II sort	—	—
Toores nahk väikesed ja suured	—	—
Tuletikud, origin. kast (500 pakki)	—	—

Prahid :

Lina	
Tallinn — Stettin	tonn sh. 18/—
— Ghent	22/—
— Dundee	35/—
— Belfast	—
Takud +	%
Puumaterjalid D/B/B/ Standard	
Tallinn — London	—
— E. C. C. P. (Ingl. idarand)	sh. 37/—
— Antwerpen	—
— Southampton	—
— Manchester	—
— Amsterdam	—
— Dundie	sh.
Segakaup	
Tallinn — Stettin	tonn sh. 12—20/—
— London	—
— Stockholm,	Rk. 10—20
Või	
Tallinn — Stettin	tünn sh. 1/6
Kartulid	
Tallinn — Stockholm	tonn Rk. —

Tallinna börs kursisedel

		20. VII.	22. VII.	24. VII.
1 dollar	O.	372	372	372
	M.	375	375	375
	T.	—	—	—
1 naelsterling	O.	1810	1810	1810
	M.	1825	1825	1825
	T.	—	—	—
100 Saksa riigimarka	O.	8850	8850	8850
	M.	8975	8975	8975
	T.	—	—	—
100 Soome mrk.	O.	937	937	937
	M.	947	947	947
	T.	—	—	—
100 Rootsi kr.	O.	10.000	9950	10.000
	M.	10.110	10.085	10.110
	T.	—	—	—
100 Daani krooni	O.	7900	7100	8250
	M.	8000	7200	8400
	T.	—	—	—
100 Prantsuse frk.	O.	1750	1750	1750
	M.	1800	1800	1800
	T.	—	—	—
100 Holl. gulden.	O.	14.935	14.975	14.935
	M.	15.160	15.200	15.160
	T.	—	—	—
100 Latti	O.	7150	7150	7150
	M.	7250	7250	7250
	T.	—	—	—
100 Czechosl. kr.	O.	1110	1110	1110
	M.	1135	1135	1135
	T.	—	—	—
1 Eesti kroon	O.	—	—	—
	M.	—	—	—
	T.	100	100	100
100 Itaalia liiri	O.	1390	1410	1390
	M.	1425	1450	1425
	T.	—	—	—
100 Norra krooni	O.	6700	6325	6925
	M.	6800	6425	7025
	T.	—	—	—
100 Belgia franki	O.	1725	1740	1725
	M.	1775	1790	1775
	T.	—	—	—
100 Helveetsia fr.	O.	7200	7200	7200
	M.	7325	7325	7325
	T.	—	—	—
1 Tschervoneits	O.	1875	1875	1875
	M.	1945	1945	1945
	T.	—	—	—
1 Austria shilling	O.	52,50	52,50	52,50
	M.	54,00	54,00	54,00
	T.	—	—	—
1000 Ungari kr.	O.	5,05	5,05	5,05
	M.	5,30	5,30	5,30
	T.	—	—	—